

שפת אמת

פנחס – הנהגת המדבר והכניסה לארץ

הרב אפי ולץ

שפת אמת במדבר פרשת פינחס תרל"א

במדרש בדין שיטול שכרו. כי היה כהן מקודם ג"כ. אך כי כהן בחי' אהבה וחסד. ונודע כי ע"י יראה השי"ת נותן אהבה כמו שאמר בתניא ע"פ עבודת מתנה אתן כו' כהונתכם כו'. לזאת כהונה לזרעו של אהרן לדורות. וזה מתנה. אבל פינחס זכה ג"כ בדין אל הכהונה וג"כ לדורות ע"י שכיפר על בני"י לכלל ישראל על ידי זה השכר ג"כ על לדורות. וכי בקנאו כו' בתוכם. והפי' שלא יצא מכללותם ח"ו ע"י הקנאה והכעס. רק אדרבה העיד הכתוב עליו שלא עשה הדבר כדי לזכות למדריגה וכדומה. רק הכניס המעשה בכלל ישראל ועשה רק להראות שאף שחטאו בני"י עכ"ז יש בהם מי שינקום. ובזה שכך חמת המלך.

ומהאי טעמא לא עשאו משה רבינו ע"ה. כי היה צריך להיות ע"י איש פשוט תוך כלל ישראל. ומהאי טעמא יש לומר שלא היה נמשח מקודם.

שפת אמת במדבר פרשת פינחס תרמ"ב

על המד' שאמרו השבטים הראיתם בן פוטי כו'. ותימה שחלילה לומר שלא הסכימו כל בני"י לנקום מזמרי ומדינית. וי"ל דכ' בקנאו את קנאתי בתוכם. יש לפרש כי פינחס פעל קנאת ה' בלב כל איש ישראל ולכן היו כולם מוכנים לזה. ולכן אמרו. שלמה לקח לו פינחס זאת. אכן הפסוק מעיד כי מעשה פנחס הי'.

וכאשר הבין משה רבינו ע"ה ואמר קריינא דאגרתא כו'. שראה כי הוא פעל זאת ההתעוררות אצל כל בני"י. ורמז לדבר דכתיב השיב את חמתי וכתיב התם ורבים השיב מעון. פי' בקנאתו זאת התעורר קנאה ותשובה בלבבות כל בני"י כנ"ל. ולכן ניתן לו הכהונה שהיא עבודת הכ"ג לעורר במעשיו כל בני"י שהוא השליח לקרב קרבנם ועבודתם לה'. וכבר כתבנו כי זכה לכהונה בדין.

שפת אמת במדבר פרשת פינחס תר"מ

סמיכות פרשיות הללו כהונת פינחס וצירור את המדינים והמנין ופטירת משה רבינו ע"ה. הענין הוא כי עתה התחיל להיות הנהגה אחרת של דור באי הארץ. לכן הי' מנין חדש. וכמו בדור המדבר ניתן להם אהרן הכהן כך בדור זה הי' כהונת פנחס. רק מקודם הי' במעלה עליונה למעלה מהטבע בכחו של מרע"ה ולכן כהונת אהרן הי' מתנה משמים. ופנחס בדין זכה לכהונתו כי הי' לפי השתנות הדור שהתחיל עתה להיות עבודת האדם והתעוררות שלמטה בחי' תורה שבע"פ

שפת אמת במדבר פינחס תרל"ד-תרל"ט

יותר מלימודך עשה וכן מי שמעשיו מרובין מחכמתו כו'. ואיך יכולין לעשות יותר מהידיעה. רק ע"י החפץ והרצון בכל לב לעשות יותר מהשגות האדם. עי"ז נעשה מעצמו כל התקונים. כמ"ש ויהי נועם כו' פי' בזוה"ק אף שא"י לעשות כראוי כו'...
...ומי שמוסר נפשו באמת בעבור תורת ה' ומצותיו כפינחס. אז בא לבחי' הנהגה ראשונה שעלה במחשבה וזוכה במדה"ד לקבל שכרו. כי הגשמיות מעכב. ובאמת הרצון של בני"י עודנו עומד במקום הזה. רק במעשה א"א לקיים הכל כמו רצון האדם הצדיק ג"כ. ואך ע"י מס"נ יכולין לקיים במעשה כמו במחשבה. ולכן עודנו קיים כמ"ש במד' פנחס הוא אליהו. ע"י שנזדכך גופו ע"י מס"נ יכול להיות עולה לשמים ואין הגוף מעכב.